

2.5. Wydatki na finansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej

W projekcie ustawy budżetowej na 2009 r. zaplanowano środki na finansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej w wysokości 44.160.982 tys. zł, w tym na:

1. Wydatki na finansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej, Norweskiego Mechanizmu Finansowego, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Europejskiego oraz Szwajcarsko – Polskiego Programu Współpracy

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2009 na finansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej, Norweskiego Mechanizmu Finansowego, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Europejskiego oraz Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy zaplanowana została kwota 29.044.908 tys. zł.

W ramach powyższej kwoty w poszczególnych częściach budżetowych zaplanowana została kwota 11.452.883 tys. zł, na finansowanie i współfinansowanie programów realizowanych w ramach m.in. funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego a także Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy.

Powyższa kwota obejmuje wydatki na finansowanie podlegające zwrotowi z budżetu UE, Mechanizmów Finansowych oraz Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy w wysokości 7.867.625 tys. zł oraz wydatki przeznaczone na współfinansowanie krajowe w wysokości 3.585.258 tys. zł.

W poszczególnych częściach budżetowych ujęte zostały wydatki na projekty realizowane w ramach:

- 1) Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006, tj. na:
 - Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw,
 - Sektorowy Program Operacyjny Rybołówstwo i przetwórstwo ryb,
 - Inicjatywę Wspólnotową EQUAL,
 - Fundusz Spójności
- 2) Norweskiego Mechanizmu Finansowego, Mechanizmu Finansowego EOG oraz Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy,
- 3) Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013, tj. na:
 - 16 Regionalnych Programów Operacyjnych,
 - Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej,
 - Program Operacyjny Kapitał Ludzki,
 - Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka,
 - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko,
 - Programy Operacyjne Europejskiej Współpracy Terytorialnej,

- Program Operacyjny Pomoc Techniczna,
- 4) Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”;

Ponadto ujęto wydatki związane z zamykaniem NPR, wydatki dotyczące działu 3a budżetu UE Programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi” oraz Programu TEN-T.

Pozostała część wydatków w wysokości 17.592.025 tys. zł została zaplanowana w rezerwie celowej poz. 8 z przeznaczeniem na Finansowanie Wspólnej Polityki Rolnej i Rybackiej, programów operacyjnych, w tym programów pomocy technicznej, innych programów finansowanych z budżetu Unii Europejskiej, Norweskiego Mechanizmu Finansowego i EOG, Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy (...).

Zaplanowana rezerwa celowa wynika z faktu, że na etapie opracowywania projektu ustawy budżetowej nie można dokonać podziału wszystkich wydatków na poszczególne podziałki klasyfikacji budżetowej. Ponadto rezerwa ta obejmuje również wydatki na umowy, których podpisanie jest dopiero planowane. Jednocześnie należy zauważyć, że stopień realizacji poszczególnych projektów kształtuje się różnie w poszczególnych częściach budżetowych, więc trudno przewidzieć, który dysponent wykorzysta w pełni środki ujęte w ramach budżetu własnego, a w przypadku którego realizacja projektów z różnych przyczyn będzie przebiegała z opóźnieniem (np. przedłużające się rozstrzygnięcia przetargowe wynikające z ustawy Prawo zamówień publicznych), co ostatecznie będzie miało wpływ na różny poziom wykorzystania środków w ramach budżetu własnego danego dysponenta. Ponadto stopień zaawansowania realizacji programów operacyjnych nie pozwala w pełni określić wszystkich potrzeb dysponentów.

Umieszczenie więc części wydatków w rezerwie celowej pozwoli na bardziej elastyczną i lepszą realizację projektów finansowanych w ramach poszczególnych programów.

Równocześnie zaplanowane zostały dochody budżetu państwa w części 77 „Podatki i inne wpłaty na rzecz budżetu państwa” wysokości 20.631.937 tys. zł. Na kwotę tę składają się:

- środki pochodzące z budżetu UE m.in. wynikające z realizacji programów i projektów realizowanych z udziałem środków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności – 20.261.937 tys. zł;
- środki pochodzące z Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego – 370.000 tys. zł.

2. Zadania w zakresie Wspólnej Polityki Rolnej

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2009 na wydatki związane z realizacją zadań Wspólnej Polityki Rolnej i Rybackiej została zaplanowana kwota w wysokości 15.115.723 tys. zł.

W ramach powyższej kwoty w poszczególnych częściach budżetowych zaplanowana została kwota 9.756.145 tys. zł. Z powyższej kwoty, środki w wysokości 9.194.065 tys. zł przeznaczone będą dla agencji płatniczych na spłatę otrzymanych z budżetu państwa pożyczek przeznaczonych na prefinansowanie Wspólnej Polityki Rolnej i Rybackiej, głównie płatności bezpośrednich oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, a także na interwencję na rynkach rolnych.

Pozostałe środki w wysokości 562.080 tys. zł, pochodzące z wydatków budżetu państwa, przeznaczone będą na realizację wyprzedzającego finansowania niektórych działań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, zgodnie z odrębnymi przepisami^{*)}, w szczególności na:

- a) Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa, w zakresie:
 - scalania gruntów,
 - gospodarowania rolniczymi zasobami wodnymi.
- b) Pomoc Techniczną.

Pozostała część wydatków w wysokości 5.359.578 tys. zł została zaplanowana w rezerwie celowej poz. 8, w ramach środków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej i Rybackiej.

2.6. Budżety wojewodów

Wojewodowie jako przedstawiciele rządowej administracji publicznej w województwie, posiadając kompetencje w różnych dziedzinach zarządzania publicznego, odpowiadają za wykonywanie polityki rządu na terenie województwa oraz koordynują wykonanie wynikających stąd zadań w wielu obszarach szeroko rozumianej administracji publicznej.

^{*)} Ustawa z dnia 22 września 2006 r. o uruchomieniu środków pochodzących z budżetu państwa Unii Europejskiej przeznaczonych na finansowanie wspólnej polityki rolnej (Dz.U. Nr 187, poz. 1381, z późn. zm.).

W budżetach wojewodów wydatki zostały zaplanowane w 20 działach w kwocie 18.907.444 tys. zł, z tego wydatki bieżące 18.499.773 tys. zł, wydatki majątkowe 407.671 tys. zł.

W kwocie wydatków nie są ujęte wydatki na współfinansowanie oraz wydatki podlegające refundacji z budżetu Unii Europejskiej oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego w związku z realizacją programów w ramach NPR 2004-2006 i NSRO 2007-2013. Przeznaczenie tych wydatków zostanie przedstawione odrębnie.

Kwota wydatków w wysokości 18.907.444 tys. zł uwzględnia zwiększenia na finansowanie zadań, na realizację których – w ustawie budżetowej na rok 2008 – środki ujęte były w rezerwach celowych i włączane do budżetów właściwych dysponentów w toku wykonywania budżetu.

Są to wydatki przeznaczone m.in. na:

- realizację „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2007-2009” przez Komendy Wojewódzkie i Powiatowe Państwowej Straży Pożarnej - 295.191 tys. zł,
- organizację kolonii i obozów oraz innych form wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, a także szkolenia młodzieży – 27.845 tys. zł.

Wydatki w budżetach wojewodów w układzie poszczególnych działów przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie		Ustawa budżetowa na rok 2008	Plan na 2009 r.	z tego na zadania:		4:3
				bieżące	majątkowe	
		w tys. zł				%
1	2	3	4	5	6	7
	Wydatki ogółem	18 466 740	18 907 444	18 499 773	407 671	102,4
010	Rolnictwo i łowiectwo	743 208	903 516	868 406	35 110	121,6
020	Leśnictwo	410	277	277		67,6
050	Rybołówstwo i rybactwo	18 523	19 941	19 652	289	107,7
500	Handel	58 100	64 486	63 928	558	111,0
600	Transport i łączność	626 621	632 946	520 953	111 993	101,0
700	Gospodarka mieszkaniowa	56 350	45 073	45 043	30	80,0
710	Działalność usługowa	244 091	254 032	252 295	1 737	104,1
720	Informatyka	4 373	1 569	1 469	100	35,9
750	Administracja publiczna	1 004 991	1 083 336	1 051 443	31 893	107,8
752	Obrona narodowa	9 772	7 136	5 148	1 988	73,0
754	Bezpieczeństwo publiczne	1 846 932	2 124 585	1 910 713	213 872	115,0

	i ochrona przeciwpożarowa					
758	Różne rozliczenia	33 926	39 966	36 857	3 109	117,8
801	Oświata i wychowanie	227 251	232 459	231 886	573	102,3
851	Ochrona zdrowia	696 908	611 750	611 021	729	87,8
852	Pomoc społeczna	12 557 052	12 513 324	12 512 108	1 216	99,7
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	88 396	92 355	92 180	175	104,5
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	15 972	27 845	27 845		174,3
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	119 266	131 891	129 064	2 827	110,6
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	80 737	86 353	85 231	1 122	107,0
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	33 858	34 604	34 254	350	102,2

Do najważniejszych zadań finansowanych z budżetów wojewodów należą zadania zaliczane do działów:

- pomoc społeczna – 12.513.324 tys. zł,
- bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 2.124.585 tys. zł,
- administracja publiczna – 1.083.336 tys. zł,
- rolnictwo i łowiectwo – 903.516 tys. zł,
- transport i łączność – 632.946 tys. zł,
- ochrona zdrowia – 611.750 tys. zł.

Na zadania realizowane w tych działach zaplanowano łącznie 17.869.457 tys. zł, co stanowi 94,5% wydatków zaplanowanych w budżetach wojewodów. W porównaniu z wydatkami zaplanowanymi w ustawie budżetowej na rok 2008 w 2009 roku nastąpi wzrost wydatków na zadania w działach:

- rolnictwo i łowiectwo – w związku ze zwiększeniem zatrudnienia o 121 osób w korpusie służby cywilnej w Wojewódzkich Inspektoratach Weterynarii oraz zwiększeniem wydatków na utrzymanie urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa,
- bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – dotyczy zwiększenia wydatków głównie na realizację „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2007-2009” przez Komendy Wojewódzkie i Powiatowe Państwowej Straży Pożarnej.

Na zadania finansowane w pozostałych 14 działach przeznaczono 1.037.987 tys. zł, tj. 5,5% wydatków zaplanowanych w budżetach wojewodów.

Zaplanowane wydatki w budżetach wojewodów na 2009 r. w układzie podstawowych grup zawiera poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na rok 2008 .	Plan na 2009 r.	3:2
	w tys. zł		%
1	2	3	4
Ogółem	18 466 740	18 907 444	102,4
z tego:			
Dotacje	16 312 953	16 455 252	100,9
w tym:			
dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego na zadania bieżące	16 083 620	16 232 123	100,9
Świadczenia	22 763	22 300	98,0
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	1 803 437	2 022 221	112,1
Wydatki majątkowe	327 587	407 671	124,4
w tym:			
dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego na zadania inwestycyjne	134 617	233 354	173,3

Jak wynika z powyższego zestawienia 87,1% zaplanowanych wydatków w budżetach wojewodów stanowią dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego. Kwota tych dotacji (na zadania bieżące i inwestycyjne) wynosi łącznie 16.465.477 tys. zł.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych zaplanowane w wysokości 2.022.221 tys. zł, stanowią 10,7% łącznej kwoty wydatków.

Są one przeznaczone na utrzymanie i funkcjonowanie (w tym na wynagrodzenia zatrudnionych pracowników i funkcjonariuszy) państwowych jednostek budżetowych, tj. Urzędów Wojewódzkich, Wojewódzkich Komend Państwowej Straży Pożarnej, Wojewódzkich i Powiatowych Inspektoratów Weterynarii, Inspekcji Handlowej, Wojewódzkich Inspektoratów Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Wojewódzkich Inspektoratów Transportu Drogowego, Wojewódzkich Inspektoratów Nadzoru Budowlanego, Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska, Wojewódzkich Urzędów Ochrony Zabytków oraz Państwowej Straży Rybackiej.

Wydatki majątkowe (z wyłączeniem dotacji na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego) w wysokości 174.317 tys. zł przeznaczone są m.in. na zakupy inwestycyjne i inwestycje jednostek budżetowych, w tym na inwestycję wieloletnią pn. Budowa Drogowego Przejścia Granicznego w Grzechotkach – 6.400 tys. zł.